



Naturskyddsföreningen



Hat och hot - Vi tystnar inte!

Rikskonferensen 2024

Anneli Nordling

DAGENS NYHETER.

SVERIGE

Orkidén som skapar dålig stämning i Dalarna

Uppdaterad 2023-04-24 Publicerad 2023-01-17





Naturskyddsföreningen

”Jag har fått höra att jag bidrar till att skapa ett angiverisamhälle här, och att jag borde läsa på om hur man gjorde med angivare under Balkankrigen.

Jag har också fått frågan om jag inte är rädd för att bli dödad av någon som är dödssjuk, eftersom en dödssjuk människa inte skulle ha något att förlora på att skjuta en miljömupp.”



Mer hat och hot
mot
föreningsaktiva

Bild från senaste numret av tidningen Sveriges Natur. Naturskyddsföreningen i Lycksele kämpar mot en guldgruva och har fått mail och telefonsamtal med ”*tonlägen som var allt annat än artigt*”.

[Läs artikeln på webben här!](#)

SVENSK POLITIK

Ministern efter attacken i Gubbängen: "Väldigt nära terrorism"

Publicerad i går 17:12





Naturskyddsföreningen



Har ni själva hört om liknande situationer från medlemmar ni möter?

Kort bikupa (3 minuter)

Vi tystnar inte!

Ett kunskaps- och metodmaterial om hat och hot för
en folkrörelse med kraft att förändra



Ge oss kraft att förändra
PG 90 1909-2



- Kort omvärldsanalys
- Hur drabbas Naturskyddsföreningen?
- Kunskapsdel: vad är hat och hot?
- Metoddel med checklistor
- Tips till vidareläsning



Varför arbeta med att motverka hat & hot?



Stämmobeslut 2021 att stärka arbetet för demokrati och yttrandefrihet, inklusive metoder och stöd för att skapa bättre inkludering och strategier för hantering av hat, hot och desinformation.



Vi ser en ökad förekomst av hat och hot i ett mer polariserat samhälle



Våra aktiva vittnar om att problemet ökar



HÅLLBAR UTVECKLING

Miljöförsvare mer hotade än någonsin

I frontlinjen för att bromsa klimatförändringarna och skydda den biologiska mångfalden står miljöförsvare världen över. Men priset de får betala är högt. Miljöförsvare möts ofta av hot och våld när de står upp för naturen.

Publicerad 4 mar, 2021 • 6 min att läsa



Föreningen har satt ljuset på Miljöförsvare globalt sedan många år.

[Läs mer här!](#)



Ljusmanifestationer för miljöförsvare hos kretsar i hela landet i många år.

Den 10 december – Här bild från Jokkmokk 2020.



Naturskyddsföreningen

Omvärldsanalys i korthet



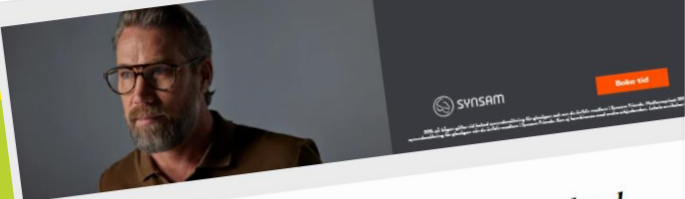
En av tre politiker har utsatts för hot, våld eller trakasserier enligt Brå:s "Politikernas trygghetsundersökning"



En av tre journalister har blivit hotade på grund av sin yrkesroll. Fyra av tio har undvikit att bevaka ett visst ämne eller en viss fråga. (Journalisternas trygghetsundersökning)



35 % av författarna i en studie av Myndigheten för Kulturanalys har drabbats av hot och trakasserier under sin yrkeskarriär och 19 % under de senaste tolv månaderna. Det finns ett tydligt samband mellan "samhällskritisk ambition" och utsatthet för hot. (2016)



DN DEBATT "Civilsamhällets ombud utsätts ofta för hot och hat"



Uppdaterad 2022-04-01 Publicerad 2022-03-31



De som tar ställning och opinionsbildar om hbtqi-frågor, rasism, antirasism eller feminism drabbas oftare än andra av trakasserier, skriver MUCF:s generaldirektör Lena Nyberg. Foto: Lise Åserud/TT

DN DEBATT 1/4.

Lena Nyberg, Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor: Att politiker och journalister drabbas av trakasserier är känt, men hot och våld har också blivit en del av civilsamhällets vardag. Särskilt utsatta är de som uttalar sig i hbtqi-frågor, visar vår studie bland organisationer. Detta riskerar att minska mångfalden av röster i den offentliga debatten.

Detta är en opinionstext i Dagens Nyheter. Skribenten svarar för åsikter i artikeln

500 har övervägt sluta på grund av hat och hot



Niclas Vent

Publicerad 2023-06-29

+ Följ ✉ Mejla

↗ Dela 📄 S

4 procent av Sveriges kommunpolitiker har övervägt att sluta, efter att utsatts för hot eller trakasserier.

Det motsvarar 500 personer.

Mest utsatta är miljöpartisterna.



Det är oftast i sociala medier som politikerna hotas eller trakasseras. 16 procent politiker har attackerats online. Men ungefär var tionde har även utsatts på a' procent) eller på ett politiskt möte (8 procent).

Journalisten

"Både klimataktivister och klimatjournalister är måltavlor"

Hat, hot och våld mot journalister som bevakar klimat är ett växande arbetsmiljö- och demokratiproblem. Som riskerar att fortsätta öka, varnar Jennifer Clement, tidigare ordförande för Pen International.

text Hanna Lundquist

publicerad 26 september 2022



Aftonbladetjournalisten Somar Al Naher modererade ett samtal om hoten mot klimatjournalister på Bokmässan på lördagen. Hon började med att teckna en bild av den avslutade valrörelsen där valets stora vinnare, Sverigedemokraterna, utsett Miljöpartiet till sin huvudmotståndare.

Att högerpopulister på olika sätt angriper klimatpolitiker, -aktivister och -journalister är idag en global trend. Som DN Kulturs Kristofer Ahlström nyligen konstaterade har ödesfrågan om klimatet blivit en del av konflikten mellan konservativa och progressiva värderingar. - Både aktivister och journalister är måltavlor för de organiserade trollfabrikerna, men även klimatforskare, konstaterade tidigare miljöministern Isabella Lövin (Mp) på Svenska Pens seminarium.



Vilka delar av civilsamhället drabbas?



Var femte organisation som arbetar med opinionsbildning uppger att de, eller deras medlemmar, blivit utsatta för hot och hat det senaste året enligt MUCF.



Bland de mest utsatta är organisationer som arbetar med HBTQI-frågor, antirasism, feminism eller som organiserar personer med utländsk bakgrund. Även ungdomsorganisationer tycks vara särskilt utsatta. (MUCF, LSU)



“Klimatfrågan är den nya fronten i SD:s kulturkrig” (Åsa Wikforss i DN).
Miljörörelsen nytt fokus för högerextrema?



Hur påverkas civilsamhället av hat och hot?



Måendet för våra aktiva påverkas – vi orkar/törs inte vara engagerade.



Demokratin hotas om civilsamhällets roll som opinionsbildare, röstbärare och folkbildare tystnar.



Civilsamhället som ekosystem – om vissa delar av civilsamhället tystnar påverkar det helheten.



Naturskyddsföreningen

Hur drabbas Naturskyddsföreningen?



I Föreningsbaromentern infördes år 2020 en fråga om hat och hot. I enkäten 2020 svarade fyra procent ja på frågan om de upplevt hot. 2021 var motsvarande andel fem procent och 2022 var den sju procent. En minskning till 5 procent har skett 2023.



Vittnesmål från regionala VU om utmaningar med hat och hot.



Aggressiva och hotfulla kommentarer allt vanligare på föreningens sociala mediekonton.



Gruvor, vindkraft, rovdjur och skog är några områden där även ideellt aktiva vittnar om att de möter hat och hot.

jävla aktivistäckel 🤢🤢

dra åt helvete!

klimat-taliban 😡

döda er själva!

Miljöförsvare- kampanjen 2022

Innehöll även info
om situationen i
Sverige



Naturskyddsföreningen

Vad är hat och hot?

Demokratibrott

Hatbrott

Olaga hot

Trakasserier och
kränkningar

Desinformation

Näthat



Krisorganisation

- Vår vanliga organisation ansvarar även för att hantera oönskade händelser!
- Vem behöver vi samverka med om något händer?
- Hur förbereder vi oss på oönskade situationer, som att utsättas för hat, hot och desinformation?
- Diskutera tillsammans regelbundet!



Rapporteringsfunktion till riksföreningen

- Rapportera alla situationer som kan vara hat/hot/desinformation i den kommande rapporteringsfunktionen (länk i materialet).
- Vid kris ring alltid polis 112!
- Kontakta eventuellt kansliets pressjour! [Se info här!](#)
- Vid frågor: kontakta engagemangsavdelningen



Checklistor

- Checklista för övergripande riskinventering
- Checklista inför debattartiklar och pressmeddelanden
- Checklista för webb och sociala medier
- Checklista inför aktiviteter och fysiska arrangemang
- Checklista om någon utsatts för hat och hot

Kom ihåg att checklistorna är till för att bedöma risker som ofta inte är speciellt höga. Listorna och arbetet med dem är till för att förebygga hat och hot, inte för att skrämna upp!



Scenariosamtal = brandövningar



Workshop i kortformat

Scenariosamtal: Skogsgruppen

Scenariosamtal är en metod som används för att:

- Klargöra ansvar och roller, identifiera åtgärder, fördjupa analysen i en fråga
- Testa krisledningsförmåga, öka förståelse för svårigheter att arbeta under stress
- Viktigt: våga vara öppen med sårbarheter & svagheter. Vi hjälps åt att hitta svaga länkar och vad vi behöver utveckla!



Scenariosamtal: Skogsgruppen

- Arbeta i små grupper varvat med storgrupp
- Med hjälp av checklistorna hantera ett scenario /en uppkommen situation
- Information om situationen ges i tre omgångar



Steg 1 (10 minuter samtal i små grupper)

Skogsgruppen i krets X planerar en föreläsning. De har bjudit in en expert på den rödlistade orkidén knärot för att ge gruppen kunskap inför en ny satsning på att inventera en skog i närområdet. Gruppen har hört att det finns planer att avverka skogen, men att det skulle kunna stoppas om en rödlistad art växer här.

Fundera i grupp

Vad bör kretsens skogsgrupp tänka på inför sin föreläsning?

Ta gärna hjälp av checklistorna i metodmaterialet.



Checklista inför aktiviteter och fysiska arrangemang.

I regel sker inga hot på Naturskyddsforeningens aktiviteter. Men i er planering, ta gärna med dessa frågor.

- Kräver aktiviteten polistillstånd? I så fall ansök i god tid.
- Är arrangemangets ämne kontroversiellt?
- Finns en hotbild mot någon av de inbjudna medverkande? Fråga gärna exempelvis en inbjuden talare om hen har behov av särskilda säkerhetsåtgärder i samband med inbjudan till ett möte/en aktivitet. Om en person lever med skyddad identitet kanske hen inte vill bli fotograferad eller filmad i samband med mötet.
- Hur har inbjudan gått ut? Var ligger inbjudan? Vilka kan anmäla sig?
- Hur detaljerad information om tid och plats behöver finnas publikt för de som inte är anmälda?
- Hur ser platsen och den fysiska säkerheten ut? Vet vi om andra hyr in sig på platsen samtidigt eller i anslutning till aktiviteten? Kan oanmälda dyka upp på plats?
- Utse en ansvarig för att hålla koll på säkerheten inför och under aktiviteten. Förslagsvis är detta ordförande eller den som håller i trådarna för aktiviteten, till exempel den som är kontaktperson vid en inbjudan.
- Har vi en "bra-att-ha-låda" att ta med? Se tipsruta.



Steg 2 (10 minuter samtal i smågrupper)

Gruppen valde att bjuda in brett till föreläsningen, som hålls på kommunens bibliotek. Intresset är stort i mötets Facebookevent. Gruppen är taggad och ser fram emot mötet - nu ska de äntligen dra igång en konkret aktivitet som kan stoppa skogsbolagets planer. De aktiva i gruppen har presenterat sig med namn och bild och berättat om sitt engagemang.

Men två dagar innan mötet dyker det upp ett par kommentarer på Facebook. Först: "Vill inte ni miljömuppas att det ska finnas jobb här i bygden?!", följt av "Kanske kan vara klokt att tänka på att det snart är jaktsäsong". Båda inläggen får många tummar upp, och dessutom en massa smileys som inte direkt känns kärleksfulla. Sen trillar ytterligare en kommentar in som taggar en av de aktiva i gruppen, den enda i skogsgruppen som har utomeuropeisk bakgrund: "Vad ska ens såna som du göra i våra skogar?!"



Diskussion i smågrupper

- **Steg 2)**
Ta hjälp av checklistorna. Fundera i gruppen kring följande frågor:
 - Vad gör ni nu? (dokumentera, anmäla, informera...)
 - Vem behöver ni samverka med?
- - Vad behöver vi kommunicera? Till vem?
 - Vilka åtgärder/identifierade behov ser ni i situationen?
 - Vad hade kunnat göras för att minska risken för det inträffade?



Steg 3 (10 minuter samtal i smågrupper)

Efter konsultation med verksamhetsutvecklare på regionkontoret och med rikskansliet väljer gruppen att gå vidare med sin föreläsning. De har pratat med biblioteket som erbjudit sig att stå för kostnaden för en vakt under den timme som mötet pågår. De har också pratat med polisen som tagit oron för demokratibrott på allvar, men inte kunnat se någon direkt hotbild mot mötet.

Ett trettiotal deltagare kommer in i rummet på biblioteket. De flesta är bekanta ansikten, men det är också en del nya. Två män sätter sig en bit bak i rummet, en bit ifrån resten av gruppen. De sitter med armarna i kors och stirrar på föreläsaren. En av dem plockar upp sin mobil och filmar föreläsningen. När kretsens ordförande ber dem sluta filma vägrar de att göra det.



Samtal i smågrupper:

- **Steg 3)**

Ta hjälp av checklistorna. Fundera i gruppen kring följande frågor:

- Vad gör ni nu? (dokumentera, anmäla, informera...)
- Vem behöver ni samverka med?
- Vad behöver vi kommunicera? Till vem?
- Vilka åtgärder/identifierade behov ser ni i situationen?
- Vad hade kunnat göras för att minska risken för det inträffade?



Vad gör vi om något händer?

Checklista om någon utsatts för hat och hot

- Har du berättat för ordförande i din krets/länsförbund?
- Från vem kom hotet? Privatperson/organisation?
- Finns det delar i hotet som tyder på att det kommer att förverkligas?
- Har det kommit fler hot från samma avsändare?
- Har du sparat digitala bevis eller på annat sätt dokumenterat hoten? Om det inte skedde online, finns fotografier eller vittnen? Skriv ned händelseförloppet!
- Har du pratat med någon vän eller anhörig?
- Har du eller någon annan polisanmält?
- Om andra aktiva ska få veta att du utsatts för hat och hot, hur vill du att det ska meddelas?
- Om ni inte redan har kontaktat rikskansliet så rapportera hotet till rikskansliet via detta formulär
- Finns det andra personer som bevittnat den hotfulla situationen som behöver återkoppling? Hur bör situationen kommuniceras?



Naturskyddsföreningen

Frågor?



Naturskyddsföreningen

Tips på vidare läsning



[Demokrati i ögonhöjd, Forum Idéburna organisationer med social inriktning](#)

[Guider, Näthatshjälpen](#)

[Handboken Personlig säkerhet, Säkerhetspolisen](#)

[Handlingsplan: Till det fria ordets försvar - åtgärder mot utsatthet för hot och hat bland journalister, förtroendevalda och konstnärer, Kulturdepartementet](#)

[Hat och hot mot ideellt engagemang - Rapport om nuläge, konsekvenser och vägar framåt, Volontärbyråns](#)

[Hat och hot, Kartläggning, Handlingsplan, SLU](#)

[Håll inte tyst, håll ihop, #JAGÄRHÄR](#)

[Kartläggning av hot och hat mot det civila samhället, Mucf](#)

[Kommentarspolicy, Näthatshjälpen](#)

[När samhället tystnar - en rapport om hot och hat mot oberoende opinionsbildare i Svenska civilsamhället, Civil Right Defenders](#)

[Projekt: Orädd demokrati, Brottsofferjouren](#)

[Tystna inte – Brottsoffermyndigheten](#)

[Vad är näthat, Näthatshjälpen](#)



Vad ser ni för ytterligare behov av stöd?

- Mer kunskap?
- Mer metodmaterial som exv. scenariosamtal för att öva beredskap?
- Andra typer av praktiskt stöd?

Maila in tankar till: anneli.nordling@naturskyddsforeningen.se